

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 40.
2. okt.

Lětnik 2.
1892.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihičiszczeru w Budyschinje a su tam dostacž sa schtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

Žnjowy džakny kwjedžen.

Př. 67, 6—8: „Tebi, Božo, so džakuja ludy, tebi džakuja so wschitke ludy, semja dawa swoje płody; požohnuj naš Bóh, naš Bóh; požohnuj naš Bóh, a wschón šwět njech so jeho boji.“

Dženš česćcže Boha spokojni,
A chwalcže jeho hnadu!
Wón tež, hdyž mało wobradži,
Wě k sežiwjenju radu.
Kíž šđerži šwět
Tak wjele lět,
Tón wulke wězy čini
A stajnje derje měni.

(761, 1.)

Tak budže so dženska wěscže w wjele serbskich kemschach špěwacž. Žně njeběchu tak bohate kaž w přjedawšich lětach. Tajka polnosć, kaž běchmy po jara khudym popřednim lěcže šebi wocžakowali, njebu nam wobradžena. Bože myšle su hinasche hačž čłowške byle. Wě tež sašo čezke lěto, kotrež rólnik se žnjowym džaknym kwjedženjom wobsamtuje. Wjele rjanych nadžijow je sa wjele lět njevidžena žalošna šuchota škasyła. Někotryžkuliz steji psched pschichodneje šymu se štyštniwnym praschenjom: Hdyžha budže mi piza sa luby škót? Bjes teho je štraschny mór, „kiž po čzmje šasny, šhorosć, kotraž pschipołdnju škónzuje“ (Př. 91, 6) našchemu krajej wjele škody pschinješl a wscho wikowanje a šakluženje jara šadžewał. Wšcho to móže dženska na čłowštu dušchu štarosć a štyštniwošć pschinjesć.

Tola dyrbi šwjate pišmo prawo wobšchowacž se šwojej šhwalbu: Tebi, Božo, džakuja so ludy. Pschezo

šmy my ludžo šwojemu šnjesej džak winoježi. My drje wschědnje wjele šhrěšchiny a šaklužiny wjele šchtrafy. Sa dobre a sa khude žně, sa dohycže a sa šhubjenje mamy so jemu džakowacž. Žně su Bože wodženja sa ludži. A šebi chže naš ščajnyč, njech je psches šwoju dobrotu, njech psches šwój hněw. Šdyž da štarosć na ludy pschińč a čezkemu domachpntanju, dha chže wón šwětej šako ras pokasacž, so je wón hišcže i knjesom a njeda so sa šmėch mēc. Šchto pomha čłowjekej, hdy by wón runje žny šwět dobył, a by tola na šwojej dušchi šškodował? Po tym šłowje maja Bože džěcži tež žně a wscho Bože domachpntanje wobhladacž. Bóh tón šnjės ma njeradženje a drohotu, krupy a desćč, mór a wójnu w šwojej ruzy a trjeba wscho k wotčehnjenu hrěšchneho šwěta, kotryž na njeho šapomni.

Dubi pscheczeljo, njedaježe nam tež w tutym lěcže na džak šapomnicž! Šdyž my na šwoju škóšć a škomdženja hladamy, šmy Bohu lubemu šnjesej njewurjekliwy džak winoježi sa to, šchtož je nam hišcže dał.

A dał je wón. Semja dawa šwoje płody, praji naš psalm. Njeběchu so rožki krašnje poradžile? njeje dha tež šulkow dobył bohacžišchi hačž šebi běchmy myšlili? Hišcže njeje žana nusa pola naš. Mamy so hišcže wjele šěpje hačž šawšynty našchich wobohich bratrow tam, hdyž njebě lonišche lěto žanych žnjow, a hdyž je lěšpa šholera žalošne žně čłowškich žiwjenjom džeržala. Móžemy temu šnjesej na jeho praschenje: Šcže dha tež nusu měli? pschezo hišcže wotmolwicž: o šnježe, nihdy žaneje.

Semja dawa swoje plody a budze je pschezo sašo dawacz. Knjesowy klub s nami steji twjerdže: Tak doľho hacž semja stacz budze, njedyrbi pschestacz byw a žně, mjeršnjenje a czopłota, lěczo a sřma, džen a nóz. Wón móže a wón chze sam czinicž, so kraj swoje plody dawa. „Kotryž tež sam swojeho byna njeje pschepuschczik, ale je jeho sa naš wschittich podał, fak dha by wón tež njechal s nim wschitto nam hnadnje dacž?“ (Rom. 8, 32.) Džakujcže so temu Knjesej wschitte ludy.

A džatej pať dyrbi próstwa pschicž: Požohnuj naš Bóh naš Bóh. Dwaj rasaj se samřnymi słowami napomina naš psalmsti spěwar k džatej. Na Božim žohnowanju je wscho ležane. Ale jeno tym budze tole žohnowanje, kotřiz jeho wo nje prošča. Proščmy teho Knjesa, niz jeno s próřnymi słowami, ale tak, so je našče žyłe žiwjenje modlitwa, wjedžena w stajnej bliskosczj njewidomneho Boha, jako bychmy jeho pschezo psched sobu widomnje měli.

To budze najlěpschi džak na žnjowym džaknym řwjedženju. Tajke modlerřke žiwjenje budze wot Boha žohnowane. Jeli so pať budža czowjekojo dale modlitwu a Bože słowo sapřewacz a jeho kasnje pschestupjecž, wo řchiz njerodžicž w řhroblej njewěrje a na wěcznoscz sapomnicž, jeli so řchescžijenjo dale psches hordoscz a nahramnoscz bohatty a psches sawiscz a morfotanje řhudych Boha teho Knjesa rořhněwaja, potom budze Bóh lubny Knjes hisczže wótrisचे pruty trjebacz, so bychmy do řo řchli a řo k njemu wobrocžili.

Pschetož tež jeho žohnowanje ma tón kónz, so bychmy řo jeho bojeli.

Wřchón řwět njech řo jeho boji. Niz jeno w starym řakonju dyrbinmy řo Boha bojecz, tež našča řchescžijanřta wěra žada prawu bohobořasnoscz. Wukładowanje kóždeje kasnje sapocznje řo se słowami: Dyrbinmy řo Boha bojecz a jeho lubowacz. Hdžeha řo namaka pať dženska tajka řwjata bojoscž psched majestoscžu žiweho Boha? S nohomaj teptaja Bože kasnje. Mamon je jich Bóh, Bože mjeno nimaja w wutrobje ani w řkutku; njedželu wotřwjecžuju, řarschich sapřewaju, mordowanje a řamomordowanje je žalofnje pschibjerało, mandželřtwolamanje njeje wjazny hřech, paduchřtwa wulkich paduchow njeřmě wjazny řranjenje řěfacž, njesprawnoscz je wschudžom, žadoscz po lóřchtach a pjenjesch je řhromadna rola mlodych a starych. Mózemy dha prajicž, so je naš lud bohobořasny? D ně, naš lud dyrbi halle sašo sapoczecz, řo Boha bojecz. To njech je na žnjowym džaknym řwjedženju našča najwjetscha řkóřžba; niz, so je tak mało plodom w Božej řtwórbje, ale tak mało ploda wěrnej bohobořasnoscz. Kaž řo něk s dwójatej pilnosczju na polach prózujemy, so bychmy pschichodne lěto bohate žně měli, tak chzemy s Božej mozu w wschědnym horjehładanju k njemu a se řwěrnej modlitwu sa tym stejecž, so bychmy našče wutrobny plody pschinjěřte k wěcznemu žiwjenju, hdyž njebjěřti Knjes tych žnjow pschidžže, so by řebi řjane řnopy žadał.

Na to chzemy wutrobnje prošycž: Požohnuj naš Bóh, naš Bóh. řamjen.

Kak bu něhdy ludžom jich lube Bože słowo kaž se řamym džiwom wukhowane.

(řkónčjenje.)

Teju řranjeneju dla te domy stejo wostajicž, so móhlej wobaj w nich bydlicž, to řo tymle řasřobjenym wojakam njebě řechžyło. So bychmy jimaj pať tola něřajři řuř řmilnosczje wopokasali, běchu

jimaj taj dwaj wulkaj řtołaj hacž rózł lěřa donjěřli a jeju na njej řadžili, potom běchu te domřte řesapaleli a dale czahnyli.

Jako nětle wobaj řranjenaj tychle řchtrjoch mužow wuhładařtaj, kotřymž běchu wojazy wschě jich domy řpalili, njemyřlejše řebi řadny nicžo hinařše, hacž so budža jeju nětle czile muřojo sa wscho to řkónzowacz. Ale řanemu wot tychle řchtrjoch njebě na jeho woblicžu wupytncž, so był na njeju hněwny a so řo řanemu řechžyło řo na nimaj wuwjecžicž. řim wschěm řbóřna luboscz a s Boha měr s woczow řparařše; — wschako bě jim Bóh lubny Knjes tež jich lube řnihe wukhował. Njech běchu řo jim tež wschě jich domy řpalile, woni tola řaneho tuteho řranjeneho wojaka sa swojeho njepřcheczela njeměřachu, ale sa swojeho dobroczela, dokelž běřhtaj jim wonaj jich řnihe wukhowałoj, hacž runje njewjedžo, so běřhtaj jim tajku řkuzbu wopokasaloj. Woni jeju nětle řobu do lěřa nuts donjěřechu a jako běchu řebi swojej řtołaj wobhladali a řwoczjinjeli a wschitte řwoje lube řnihe w nimaj njeskazene řnamakali, pocžachu řo wschitzny s hłozom wjěřelicž a wyřtacž a řo džakowacz, a běchu wschitzny tak wjěřeli a řbóřni, so řu řo wěscže tehdy řami Boži jandželjo na tym řwjeřelili. řsamo jich małe džěczatka pschiběžachu řem na jich řtare řnihe pohładacz a řochachu je nutřnje a wjěřele.

Wobaj řranjenaj pať buřhtaj řwěru wothładanej, řaž byłoj wobaj řobu do jich pscheczelřtwa řkuschaloj. Woni dachu řo jimaj jich mlóřa napicž a potom řebi do wřby po jědž dónđžechu, pschetož njepřcheczeljo běchu hřžo, řchto wě řak dalofo wot nich wotěřchli. řajradřcho budžichu wobeju řranjeneju k něřomu do wřby donjěřli; taj pať jich wobaj prošchěřhtaj, hacž njemóhłaj wonaj pola nich w lěřu wostacz, wschak běchu řebi tam něřajře řwoje hěřki natwarili, hđžez móřachu wschitzny hjes řobu něřak pschebwacz. Wojakaj běřhtaj wobaj jara řkabaj. řicžo pať jeju tam bóle njewořchewi, hacž hdyž jeju řary řinz s Božeho řłowa wutrořhtowa a řo s nimaj pomodli. Wobaj řo tež hisczče w swojej pořlednej řhwilzy k Knjesej řesubej wobrocžičhtaj a řnes řarař s řermansburka je jimaj řwjate wotřasanje wudželřk, jako běřhtaj řo jemu wobaj přjedy wuřpowjedałoj, jemu řwoje hřěchi wuřnałoj, řwoje hřěchi wodate dořtałoj a řlubiloj, so chzetaj do řesom řhřysta wěricž a wuprajiloj, so wěritaj, so jimaj řhřystuř s tymle požohnowanym řhlěbom řwoje wěrne czěło a s tymle požohnowanym winom řwoju wěrně řrej dari. Tole woprajenje bě sa wschěch, řiz tu řhwilu w lěřu hromadže byđłachu, prawe wutrobnje wjěřele.

Bóh tón Knjes chzysche jim pať tež hisczče wóřebne wjěřele řpořczicž. řako taj wojakaj czujěřhtaj, so s nimaj do řmjercže dže, řawořařhtaj wonaj řinzež nana a wobeju burow, řrjewza a řinza k řebi, podžakowařhtaj řo jimaj hisczče junu se řyřřowatymaj woczomaj sa wscho řbože, kotřez běřhtaj pola njeju sa řwojej duřchi namakaloj, wotřasařhtaj jimaj řwojej wojerřkej řukni a prajěřhtaj jimaj, so dyrbitaj řebi po jeju řmjercži wschě řchowy w jeju řuknjomaj rořpřocz.

To je řo potom tež řtało, jako běřhtaj wobaj wumřjěłaj. řaj wojakaj běřhtaj řebi pať do řwojeju řuknjow tak wjěle „czěrwjennyh řłotyč“ nutsřařchiloj, so móžěřhtaj řebi řrjewz a řinz sa nje wschě řwoje wotpalene domřte a druhe řwarjenja sašo s nowa dacž natwaricž, a so bě sa jeju czeledž tež hisczče tóřřchto pjenjěř wysche wostalo, a na wschěm pořledku bě tu tež hisczče tak wjěle wysche, so móžěřche řo sa Boži wotřat nowa řjana plachta řupicž.

Woběmaj tutřmaj wojakomaj je řermansburřski řnes na řuble řjane měřto na pohřjebniřchczju wotřokasal, a na jeju rowaj bu jimaj potom tež hisczče řjanu wopomniř stajeny. řónle řamjen je na pohřjebniřchczju tak doľho na tamnymaj rowomaj řtał, řaž je řermansburk tamnemu řnejřřtwu řkuschal.

řođžischo bu tole řnježe řubło pschedate a rowny řamjen řobu s nim. řónle řamjen je měl w přědku tajřele napřřmo:

Anno 1642. Domini nostri Jesu Chrysti mortem obierunt et hoc loco sepulti sunt Friedericus Wenceslaus Bohemus et Martinus Jurischitz Lusacius, qui biblia inscii servaverant et per biblia in aeternum servati sunt.

To řěka na řerbřski řakle: W lěczje 1642 našchego Knjesa řesom řhřysta řtaj wumřjěłaj a jowle pohřjebanaj řjedřich řjazřkław s řzech a řuržiz řěrcžin s řuziz, kotřajž řtaj njewjedžizy biblije wukhowałoj a řebje řameju s pomozu biblije do wschěje wěcznosczje wukhowałoj. — řady bě na řamjen tole napřřane: „řinnerř řinz und řeter řin řön und řrewes řohan hebben dűřfen

Stern houwen laten för twee Gold, güllen ut de Landsknecht ören Wams." To reka na herbsti: „Hendrich Hinz, a Petromy syn, a Drjewzez San staj dafoj tonle kamjeit wurubacz ja dwaj skotej se kufnje teju dweju wojakow."

Dwé léčze po tym, so bē s izizwečilētnej wójnu kónz, staj wobaj buraj swoje wonkowske domste dafoj wottorhacz a staj je hebi dafoj do wšy Wjesena nowe natwaricz, dofelz bē po wójnje wšcho sapsčzene, a dofelz so wjelki pozachu tak pschisporjecz, so so njemóžesche psched nimi tam wonkach pschede wšy nichtó došč wukhowacz. Hižo dwójzzy bēščtaj taj buraj s wjelkami swoju lubu nuju pomētaj, a bēščtaj dyrbjafoj swoje džéczo wjelkej se kameje khlamy wutorhnycz. Wjell bē hebi jo hižo wuhrabnyk a čzerjesche, to džéczo se swojimi subami džeržo, dale. Duž staj wobaj Hinz a Drjewz mēnikaj: Čhyžtaj tu wonkach hiščezje dlēje bydlo sawostacz, by to hinaf njerētafo, džyli Boha spytowacz. Wobej kuble wobstajitej hiščezje w Wjesenje a rēkatej hiščezje dženska Hinz a Drjewzez kublo, ale hižo dawno na nimaj žadyn Hinz a žadyn Drjewz wjazzy njeje, pschetož wobaj tutaj kublerrej mataj tam kóždy swoje hinafche mjeno do domu.

Boh spožcz nam swoje žohnowanje s tuteje pomjesczje, so byli my wschitzy se swojej bibliju runje tajzy snacz, kaž nēhdušchi stary Hinz, a so móhli wschitzy we swojej wērije runje tak twjerdže sawostacz, kaž so nēhdy wschitzy tamni stari w nej sawostali.

Kolekta ja najwjetšche nusy w pruskej ewangelstej krajnej žyrcwi.

Tale kolekta budže so w tutym léčze sašo na žnjowym džaknym kwjedzenju w žyrcwjach a na njedželach po tutym dnju w domach pola naš sberacz. Ewangelsta wyschšča žyrcwina rada pišče wo nej wošadam tak:

„Budžemy pať prawje swēni na luboščzi, a roščzmy w wschitkim na tym, kiž je ta hlowa, to je Khrystuš, na kotrymž to žyke čžēto pschitoinje skožene a samknjene na wschēch stawach, pschēs jene shibadło temu druhemu k pomozy pschińdže, po sawoženju, kotrež je w kóždym shibadle po swojej mērije, a čžini, so čžēto roščzje a so kamo twari a to wschitko w luboščzi! Ef. 4, 15. 16.“

S tutym japoschtołskim słowom stupimy sašo psched wošady našeje pruskeje krajneje žyrcwje w 9 starščich provincach s próstwom wo žiwe džělbracze na žyrcwinei a domjazej kolekcze, kotraž budže so w našymje sa najwjetšche nusy w krajnej žyrcwi s dowolnoščzu Žeho Majestosčze kžžžora a krala sberacz. Wona je so wot lēta 1852 kóžde druge lēto wotdžeržala a k našchemu wježelu wopokasala, so wusnawarjo ewangeliya w wschēch provincach pōsnaja, so so stawy jeneho čžēla a so maja sa swoju kšchēčžianistru pschikšusch- nosčz čžinicž kaž pižane steji 1. Kor. 12, 26: „Hdyž jedyn staw čžerpi, dha wschitke stawy kōbu čžerpja, a hdyž jedyn staw budže krašnje džeržany, dha so wschitke stawy kōbu wježel.“

Wunoschť poslednjeje w léčze 1890 wotdžeržaneje kolekty bē 273,106 hr., Bohužel 6360 hr. mjeneje hač w léčze 1888. Sa wotpomhanje najwjetšcheje nusy móžesche so po tajkim w dwēmaj lētomaj wot 1. haprleje 1890/92 jeno 262,119 hr. porňjo 372,344 hr. w dwēmaj prjedawšchimaj lētomaj našožowacz, dofelz so 10,987 hr. sa wotpohladane nowe wudawki wobkhowacz dyrbjejsche.

Bu po tajkim swudawane:

	w lētomaj 1890/92 porňjo 1888/90	
121 wošadam sa sapłaczenje duchownych, pomoznych duchownych a pučžowarščich předarjow (kiž žaneho faršteho mēsta ni maja, ale pučžuja wokoło a předuja roš- proščenym ewangelstkim tam a kem)	80,717 hr.	144,272 hr.
sa wotdžerženje Wožich službow a sa pacžeršte rošwuczenje w rošproščenju	16,709 „	28,647 „
32 wošadam sa kupjenje pohrjebniščžow, sa twarjenje a wuporjedženje žyrcwjow	56,350 „	53,181 „
18 wošadam sa kupjenje farščich ležom- nosčžow, sa twarjenje a wuporjedženje farow a sa sažoženje nowych farščich sa- stojnstwow	40,240 „	53,988 „
10 wošadam pomoz sa wobstaranje byrglow a swonow	3445 „	1289 „
potrjebnym wošadam k sapłaczenju žyrcwi- nych wudawkow	15,952 „	20,416 „
sa wotdžerženje ewangelšteho škulšteho roš- wuczenja a sa sžerženje ewangelščich škulow w rošproščenju	34,141 „	51,618 „
sa snuščkowne mišionstwo	4882 „	5289 „

Duž móžesche so sa sažoženje wobstajnych rjadow jenož 100,035 hr. — porňjo 108,458 hr. w dwēmaj prjedawšchimaj lētomaj — wudawacz, dofelz na pjenjesach pobrachowasche. Al tola pokasuje so pschēzo nowa nusa, kotrež dyrbimy wotpomhacz. Powjesczje wo pomozy, kotruž so druge wošady dostate, so bōrny roščhērichu tam, hžžžž dyrbjachu hač dotal předomanja Wožeho kłowa a staranja sa dusche tradacz a hžžžž bēchu hižo wšchu nadžiju spuschčžili, so móže hiščezje jedyn ras so polēpschicž. Nētko sbudži so wotemrēta nadžija s nowa a kšrobkosčž so namata, hebi tu pomoz, kotruž so druge dostate, sa swoju kamšnu wošadu wuprošnycz. Duž pschińdže kóžde lēto wjazzy próstwom k nam, wōšebje s wječžorneho pruskeho, s pōsnašteho a se schlešyn- šteho rošproščenja, hžžžž mamy pschewulke wošady do mjenščich roščžēlicž a nowym wošadam k twarjenju žyrcwjow a farow pomozni bycz. Dyrbja so tele próstwony wotpokasacz, dofelz je dopjelnicž njemóžemy? To bohacžišche wošady wējsze njebudža čžyžcz, w kotrychž tajke žyrcwiny nusy, džakowano Bohu, njewobšteja. Duž so k wam pschibližimy s wutrobnej próstwom, so byščezje so sa to starali, so budže lētuscha kolekta bohacžišča hač poslednja a sašo na tu wyškosčž pschińdže abo ju pschekrocžzi, na kotrež bēšche přjedy. Šchtož te wulke wopory rošpomni, kotrež prošchaze wošady pschi swojej wulkej kšudobje tola pschēzo s nowa pschińješu, a te wulke dawki wobhlada, kotrež hebi wježelē nakladuja, tōn budže pschipōsnačž dyrb,ecz, so sprawni ewangelšzy wēry-bratšja derje sašžža, so jim pomhamy.

Duž njech pōšli, kotřž budža kolekty sberacz, so wschudžom pschēcželnije horjewošmu a njech šhōnja, so luboščz k wēry-bratram hiščezje wuhadžla njeje, ale jeno napominanja trjeba, so by so pschēzo s nowa wopokasala w derjecžinjenju njesprōžnič, kaž swjaty Pawoľ pišče Gal. 6, 10: „Težo dla, dofelz nētč čžasž mamy, dha čžimny dobrotu na wschitkich ludžoch, najwjazzy pať na tymi, kiž našeje wēry so.“ Šamjeit.

Rošhlad w našchim čžaku.

Wo šrudnych wobštejnosčžach, kotrež so w čžaku kšolery w Hamburgu, pišče jedyn s młodnych lētarjow, kiž so so tam dobrowoľnje na pomoz podali, w listčze swojim snatym: W Hamburgu, 31. aug. 1892. Mi so hiščezje derje džē, šym pschēzo s koľmasnym mantelom swoblefan, so derje desinfižeruju a mam w dwēmaj barakomaj roščakacz. Wulka nusa je na lētarjach a wothladowarjach; jedyn s mojič dotalnych wothladowarjow je so wczera sadu durjow wobnēšnyk. Mam nētč młodeho fararja a 4 młodženzow s towarštwam młodnych hólžow jako pomoznikow, kotřž swoju čžěžku službu čžinja. Šsmjerdžzi jow, njemóžezje hebi to myšlicž kať, a stonanje kšornyč je žalōšne. Woľožza jich semrē po nētčtrych hodžinach. Leži jich wokoło 3000. Rowiny drje pižaju, so jich telto njeje. Nadžiju so, so so bōrny polēpschuje. Ššym žalōšnje sprōžny. W anatomiji (to je dom sa morwe čžēla) leža čžēla po schēčžich jene na druhim. Mjepisčezje mi. Žow leži wšcho nahe, dofelz so kōschle po dwēmaj minutomaj moťre a njewurjekliwje masane. — W w druhich listach pišče tōn kamny: Žow je kama žalōščž. Mōj farar je krašny muž. Wōn wachuje wodnjo a w nožy. Sa šym nētč 18 hodžin pospochi na nohomaj. — Kóždy džēit wumrije poľoža w mojič barakach. — Tajki čžasž njebudu nihdy wjazzy w mojim žiwjenju widžecz. Mōže nētč pschińcz, ičtož čžze, šrudnišche njemōže nicžo bycz hač kšolera, kotraž so do mēsta da. Hamburg njemējesche nicžo w rjedže sa tajku kšoroščž, 8—10 hodžinow ležachu morwe čžēla, přjedy hač je wotwožowachu. — Wschitke semške wēzy šhubja jow, hdyž ludži kať muchi wokoło hebjje wumrjecž widžič, swoju žyłu wažnosčž. Hdy bych žyłu milionu mēk a moň s nej jenemu čžłowjetej žiwjenje sžeržecz, ja njebych hebi wotomikšjenje pschemyšliť, bych ju dať.

Sozialdemokratojo wschēch krajow maja nētčole wulku šhromadžišnu w franzowškim mēščze Marseillu. Tam je nēmški Lieb- knecht hebi svažiť, kšwōj wōtžny kraj pscheradžicž a so Franzowšam na schiju čžičnycz. Šubjeny čžłowjet je prajit: Wjes wami Fran- zowšami a bješ nami Němžami je schēroka rēka křwē, na kotrež šmy pať my njewinowacz. Krej je so wot njepschēcželow kšudobje muža pschelala bješ sozialdemokratow. Dale je mēnit, so budža sozialdemokratojo tež dženska hiščezje hotowi, ešsaš-lothringški kraj sašo wotstupicž. — Šanba je, so šmēdža tajzy čžłowjetojo, kiž maja wōtžny kraj sa šmēch a žyly šwēt se swojim schčžuwanjom našchkerjedža, hiščezje w kžžžorštwowym šejmje (Reichstag) kōbu kēdžecz a radžicž.

Sa wbohe Hamburgske fwojby a džeczi, kotrej su psches kholeru fwojich fastaraczelow shubite, staj nētē hižo 2 milionaj hrinow nahromadzenych. Hdyž budže kolekta sa Ruzi dom w Hamburgu wo nasche durje krapacz, je tež nam skladnoscz t wopokasanju lubosczje data. So by so wjele hotowych a wješelnych dawarjow namakalo!

S prěnim oktobrom sapocznje so nowe shtwórczłeto nascheho „Bomhaj Bóh“. Budžemy so fweru dale prózowacz, so bychmy fwojim lubym czitarjam sa duch a wutrobu dobru jedž poskicželi a so nadžijemy, so budže w symje, hdžež ma kóždy wjazy khwile t czitanju, nasch Bomhaj Bóh luby hósč w wjele domach, hdžež hišcže njeje.

Naschim lubym fobudželaczerjam, kiž su naš se fwojimi nastawkami podpjerali, prajimy najwutrobnischi džak a budžemy so wješelicž, hdyž naš dale podpjeraju.

Wyšoki kherlusch Salomonowy w herbskich kherluschach.

20.

Staw 4, 1—5.

Nētē posbēhn fwojej woczil!
Ja Czi we wobrasu,
So dospoknje mje snajesch,
Cze samu pokasam.
Hlaj, twoje wócžko njeby
Wschak mój blychcz wutratu,
Duž widž, kak we rjanosczji
We twojej moja samje so.

Nētē hotbjazej masch woczil
A hladašč sbožownje
Do krašnych hlubokosczow
Tej' hnady Božeje.
Schtož rosom njewušlědži,
Hacž tež so napina:
Tu wěcznu mudrosč sčoni
Ja duscha, kiž so poniža.

Te žadosczje a myšle,
Kiž s prawoh' pastwischcža
Čso husto sabkudžichu
Na puste skalnischcža,
Nētē leža tu pschi horje
We rjanym porjedže,
Pod pastyrjomym wócžkom
Pač tola w rjanej fwoobodže.

Raž cziče wocze stablo,
Hdyž pobu plawjene,
Te stare wschitke plóadne,
Tak twoja wola je,
Psches kupjel wucziscžena
Wot mje so wodžicž da;
Tak psches moju je hnadu
Na dobrych plodach bohata.

Raž schnórka schorlatowa
Stej hubje czerwjenej,
A modlitwu a khwalbu
Mi stajnje sczeletej. —
Raž rjane roškocžene
Granato-jabluko
Čsu twoje rjane liza,
Teje pózcžiwosczje kralestwo.

A wschitka twoja rjanoscz
Wot wěry nješena
Na schwižnej schiji steji
Raž hlowa kralowka.
Ja schija Dawitowej
Se wězi podobna,
Kiž šylnje wobtwjerdžena
Wschēm njepschecželam wobara.

Raž pašetej so w doli
Tam šornow dwójnikaj,
Tak je ta prawa luboscz
Tež pruha nadwójna;
Tón lubowacz mje njem'že,
Kiž bratra šaniczi —
A lubowacz 'nož móže,
Kiž lubuje w nistoseczji.

Tón Knjes je mój pastyr.

W jenej mojej wošadnej wšy mam ja tóšchto starych šlabych ludži, kotřiž tón dołhi pucz do nascheho Božeho doma pēšchi cžinicž njemóža, dokelž dyrbja khětru horu horje. Teho dla so woni kóžde lěto wschitzy w jenym buršim domje wjazy krocž šhromadža, a ja jim tam Bože wotkasanje wudželu. — Psched tšjomi lětami bēch tam w póstnym cžasu tež sašo pola nich a bēch šebi tehdy fwoj tekst s 23. psalma wuwšak: „Tón Knjes je mój pastyr.“ Jako bēch jim tón wukladl a jim Bože wotkasanje wudželil, wostach hišcže khwilku pschi nich šedžo, prjedy hacž so dale do drugeje wšy podach, druhich khornych wo wšy woprajecž. Duž jena stara žónka pocža: Jako wy, knježe, nam wukladowaschcže, so nam Bóh tón Knjes tež tehdy, hdyž so wokoło naš wscho cžmi, a hdyž mamy tu fwoju srudobu a tyšchnoscz, se fwojim šwětkom šwēczi, naš pošylni, dale wjedže a na wschēm pošledku krašnje domoj domjedže, dyrbjach šebi na jedyn podawš s mojeho žiwjenja pomyšlicž. — Ja šym s rudnych horow. Tam šym byla dołho se fwojim mužom žiwa. Wón bē schcžětkar, — nētēle je hižo dawno njebohi, — ja pač doma ja jeneho fabrikanta se židy a s cženich nitkow wudželane kónčizki (Spizen) dželach a šebi s tym nēšchto šaklužich. Duž nēhdy do hód wot njeho list dostach, so dyrbju jemu hacž do Božeho dnja khětro wjele štajšich kónčitkow nadželacz, dokelž je wón nufnje trjebasche, a ja dželach a dželach, wo dnjo a dlěje, hacž do pól nozow, hacž njebēch se wschēm hotowa. Po tym so Boži wječzor se fwojim hotowym dželkom do mēšta podach, so bych jo fabrikantej domoj donješla. Jako tam pschindžech, so wschitzy štróžichu a prajachu: „Kak budžecze so sašo mój domoj donamakacz? Wontach je wulka cžma a pucže su sawēte.“ Ale ja so tola domoj podach. Ja džech a džech, wot žaneho pucža njebē nicžo widžecž, wschudže bē wschitko se šněhom sawēte. Ja dyrbjach nimo jeneho hata. Ale bojaka so nješšym, ja so Bohu poruczich, a hlajcže, hacž runje žanu šwězu pschi šebi njemējach, bē mi, jako mēla jowle na fwojej prawej stronje spochi pschi šebi jašnu šwětku šmuhu, a bē mi, kaž byla mi ta mój pucz wušwětila. Tak'e šym, hacž runje po cžmje, dale stupala. Mi bē, kaž byt mi Bóh luby Knjes duzy po pucžu se šwězu šwēczi a takle so strowa a cžerstwa domoj donamakach. — Jowle je mi Bóh tón Knjes dopokasač, so je to tak, kaž šebi David špěwa: „Hacž ja runje khodžu w cžēmnyh dole, njeboju so žaneho njesboža, pschetož ty šy pschi mni, twój prut a twój kij mje trošchtujetaj.“

Takle mējach ja šam po tymle woprajenju tež fwoje rjane natwarjenje pola tyšle lubych starych ludži, a jako šym po tym 11. novembra 1890 tu staru žónku na nasche pohrjebnischcžo pohrjebali, šym jej po tym fwoju cželnu rēcž scžinil po šłowach s 23. psalma. — Nētēle je wona fwoj šemški ból pscheshča a šama do teho šwětkla doščka, kotrehož pruhi su jej jowle delka jejny cžmowy pucžil wušwětilke.

„Bomhaj Bóh“ je wot nētka niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschēch pschedawarujach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na shtwórcž lěta placzi wón 40 up., jenotliwe cžišla so po 4 up. pschedawaju.